

Canllaw Adnoddau Llythrennedd & Natur

dyfrgi

dyfrgi

Daw'r dyfrgi at y dŵr heb oedi - a llithro'n
llyfn o'r llwyni i holti'r afon, holti'r llyn.

Ymsymud wna'n ystwyth nes dwyn dy chwyth
a churiad dy galon - ond weli di fyth
fwy na chrych a chysgod a chengl-swigen chwim;
bydd y dyfrgi dan y dŵr yn dangos dim.

Fiw i ti holi, mae'r dyfrgi 'di diflannu,
â cherrynt iddo'n chwarel.
Hwn yw glöwr arian y pyllau glas
sy'n troi'r dyfroedd tu fewn tu fas.

Rasio, plymio, bolltio, troelli,
sglefrio, gwibio, lluchio, corddi,
mynd amdani - dyna'r dyfrgi!

Glan yr afon, dyma'r fan
i'r sawl a fyn fod yn ddyfrgi;
tyn dy groen oddi amdanat
ac arllwys dy enaid

I mewn i'r dŵr ... dos, dos,
mentra heb oedi,
dilyn y dyfrgi!

shimmering twister?

“Mae iaith wedi ei blethu yn ddwfn gyda'n perthynas gyda natur a thirwedd: enwau ar fap, enwau rhywiogaethau, cyffredin a phrin, sydd yn rhan o'n bywydau.” Robert Macfarlane

Beth yw llythrennedd?

Yn draddodiadol, golyga llythrennedd y gallu i ysgrifennu a darllen. Mewn gwirionedd, mae'n golygu llawer mwy na hynny; ein gallu i gyfathrebu, gan gynnwys siarad a gwranddo. Mae'r gallu i ddefnyddio iaith yn effeithiol yn ganolog ar gyfer datblygu a mynegi emosiwn, ein meddyliau, ein dysgu, ein lles a'n cysyniad o unigolyddiaeth. Mae sgiliau llythrennedd o bwysigrwydd cymdeithasol, emosiynol ac economaidd i bob unigolyn yn ogystal a'r gymdeithas yn ei chyfanrwydd.

Yng nghyd destun addysg, cydnabyddir llythrennedd fel sylfaen allweddol af gyfer dysgu.

Mae'n sylfaenol i bob maes addysg ffurfiol gan ei fod yn aml yn datgloi mynediad i'r cwricwlwm ehangach. Mae bod yn llythrennog yn cynyddu cyfleoedd ym mhob agwedd ar fywyd, gan osod sylfeini ar gyfer dysgu gydol oes, cyflogaeth a rhyngweithio cymdeithasol.

“Llythrennedd yw caru bywyd gan ei fynegu mewn ffyrdd gwahanol.” Juliet Robertson, Creative Star

Llythrennedd, Natur a Gwobr John Muir

Mae yna gyfleoedd ar gyfer darllen ac ysgrifennu mewn manau gwyllt, boed hynny mewn lleoliadau gwahanol neu drwy ddefnyddio amrywiaeth o gyfryngau naturiol fel cerrig, tywod, mwd ac ati. Mae'r byd naturiol yn cynnig ysbrydoliaeth a symbyliad. Mae'n darparu profiadau cyfoethog, amlsynhwyraidd a all fod yn sbardun ar gyfer ysgrifennu creadigol. Gall dysgu am y byd naturiol helpu i adeiladu geirfa a gwybodaeth newydd. Mae gwenud hyn yn y bywd go iawn yn help i gofio gwybodaeth. O dreulio amser unigol mewn manau tawel i gymryd rhan mewn gweithgareddau anturus mewn grŵp, mae yna gyfleoedd i brosesu a chyfleu meddyliau a theimladau.

The image shows a digital notebook page with a dark green header that says "Share what you do". Below the header, there is a list of ideas for sharing experiences, such as "Create an environmental sculpture or art from nature" and "Write a poem". The main content of the page is handwritten notes in blue ink. The notes are organized into sections: "John Muir information page", "Why was he inspiring?", and "Introduction". The "Introduction" section describes John Muir's love for the wild and his efforts to protect it. The "Why was he inspiring?" section explains that he inspired people because he was so passionate about nature and his beliefs. The "John Muir information page" section contains a timeline of his life, starting from 1800 and ending in 1914. The timeline includes events such as "1800 - got married to Louise Stewart, gear on 2nd trip to Alaska", "1829 - first trip to Alaska", "1836 - birth of Helen Muir", "1842 - makes Smoky club", "1843 - came Yosemite with President Roosevelt", "1858 - got to witness of Yosemite", "1864 - eye injury from factory, blind his. He started 5000 mile walk", "1869 - moves to America", "1897 - John Muir is born", and "1914 - John Muir dies". There is also a small image of a person sitting in a field of tall grass.

Gall gweithgareddau ysgrifennu fel cynllunio ac adolygu, yn ogystal â myfyrdodau personol mewn dyddiaduron, cyfraniadau i arddangosfeydd yn yr ysgolion, barddoniaeth a rhannu ar-lein fod yn rhan o Wobr John Muir. Gall digwyddiadau dathlu, teithiau tywys o ardaloedd gwyllt, cyflwyniadau mewn gwasanaethau ysgol neu ddigwyddiadau cymunedol helpu i ddatblygu geirfa a hyder

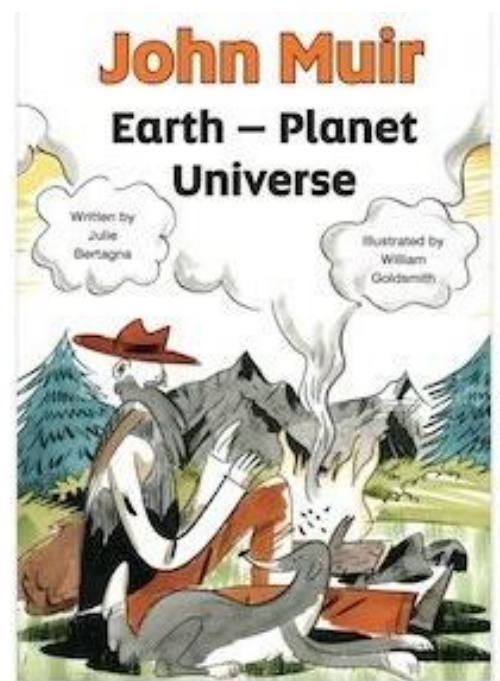
[LLyfr Cofnod Gwobr John Muir](#): ar gael yn Gymraeg, Saesneg, Gaeleg yr Alban ac fel e-lyfr. Gall buddiolwyr gofnodi eu profiadau – ysgrifennu dyniadau, storïau, caneuon, enwau pehau, barddoniaeth ...

[Adolygu 4 her Gwobr John Muir](#): cymorth i adlywerchu ar eu profiadau.

[Nofel Delweddau John Muir Graphic: John Muir, Earth-Planet, Universe](#): wedi ei selio ar fywyd John Muir, Cyhoeddwyd gan Scottish Book Trust – lawrlwythwch fersiwn pdf gyda nodiadu l athrawon yn rhad ac am ddim.

[Larbert High School](#): enghraifft o ysgrifennu creadigol gan flwyddyn ysgol cyfan.

“‘Cwestiwn’ dydwedodd yr athro Daearyddiaeth. ‘Faint o eiriau sydd yn disgrifio swm llosgi allwch chi feddwl amdanynt?’ Ar ol pum munud roedd ganddo ni restr dda o eiriau.”

Nid yw'r rhestr yn un gyflawn o bell ffordd-dim ond man cychwyn. Crëwch un eich hun! Gellir addasu llawer o adnoddau llythrennedd yn yr ystafell ddosbarth i'w defnyddio yn yr awyr agored. Mae gan yr adnoddau a restrir isod thema naturiol neu maent wedi'u haddasu'n benodol ar gyfer yr awyr agored.

['I'm a Teacher Get Me Outside of Here'](#) Blog ardderchog Juliet Robertson, gyda phopeth o syniadau ar ysgrifennu, darllen, siarad a gwrandao yn yr awyr agored, apps cyfeirio natur, blogiau llythrennedd ...

[Dirty Teaching](#). Canllaw i ddechreuwr ar ddysgu yn yr awyr agored gan Juliet Roberson. Awgrymiadau a thriciau i helpu athrawon i roi hwb i gychwyn neu i ddatblygu ymhellach eu hymarfer awyr agored

[Literacy Ideas Outdoors with Curriculum for Excellence](#) Syniadau ar gyfer oed cynradd.

[Learning on your Doorstep: Ideas for developing writing outdoors](#) 6 pwnc yn seiliedig ar archwilio yn yr awyr agored, cynlluniau gwersi, rhestrau adnoddau a chanlyniadau ysgrifennu.

[Putting Walks into Words](#). Blog Linda Cracknell ar ddefnyddio profiadau awyr agored i gynhyrchu iaith a chreadigrwydd gyda dilyniant o risiau o ysbrydoliaeth yr awyr agored i gynhyrchu darn gorffenedig.

[John Muir Education Pack](#) Prosiect Cyswllt Gwledig-yn annog dealltwriaeth ddyfnach o waith ysgrifennu John Muir.

[My Life with Nature](#) Joseph Cornell – hunangofiant unigryw John Muir yn ei eiriau ei hun, yn byrlymu ag ysbryd ac antur.

[Skyhawk](#) Gill Lewis - Nodiadau addysgu ar lyfr am ofalu am Welch a chymryd cyfrifoldeb am fyd natur.

[The Wilderness Wars](#) Jane Green -- stori antur sy'n dathlu'r awyr agored a'r rhyddid i'w archwilio.

Cymraeg

[Top 10 Welsh Writers](#) – ysbrydolwyd gan yr iaith a thirwedd Cymru

[Geiriau Diflanedig](#)- Mae'r llyfr hanfodol hwn yn dathlu iaith dan fgythiad a'r byd naturiol y mae'n ei ddisgrifio drwy 'swynganeuon' acrostig Robert Macfarlane, pob un yn dal hud a lledrith cynhenid eu pwnc ac yn annog ymgysylltiad adfywied gyda'r byd o'n cwmpas.

[Llyfr natur lolo Williams](#)-Llyfr sy'n rhestri enwau a gwybodaeth ger lluniau o whahol rywiogaeth ym myd Natur

[Ar Drywydd y Dringwr](#)- Braslun o hanes cynnar mynydda

[Dysgu yn yr awyr agored o safon uchel](#) - Mae Dysgu yn yr Awyr Agored o Safon Uchel i Gymru yn adeiladu ar y ddogfen Dysgu yn yr Awyr Agored o Safon Uchel a baratowyd gan OEAP a Chyngor Awyr Agored Lloegr, yn

gosod y ddogfen mewn cyd-destun penodol Cymreig; yn plethu arferion da Dysgu yn yr Awyr Agored gyda deddfwriaeth Llywodraeth Cymru a'r Cwricwlwm newydd i Gymru.

Barddoniaeth

[Walking the John Muir Way](#) Alec Finlay.

[No Map Could Show Them](#) Helen Mort casgliad am fynyddwyr benywaith cynnar.

[Robinson Jeffers](#) Bardd Americanaidd, wedi ddisgrifio fel icon yn y symudiad amgylcheddol.

[Death of a Naturalist](#) casgliad Seamus Heaney.

[Favorite Flower Poems](#) cagliad yr Ymddiredolaeth Genedlaethol, cerddi wedi'u hysbrydoli gan flodau.

Llythrennedd uwch – rhai llyfrau ffeithiol a ysbrydolwyd gan fyd natur ... ar gyfer dechreuwyr yn unig. Gwnewch eich rhestr eich hun ...!

[Gossip from the Forest](#) Sara Maitland – esbonio sut mae godwigoedd wedi ysbrydoli chwedlau

[Strands](#) Jean Sprackland – blwyddyn o ddarganfod ar y traeth.

[Waterlog](#) Roger Deakin – nofio trwy'r DU a dathluad am hud dwr.

[The Wild Places](#) Robert Macfarlane cyfres o deithiau i ardaloedd gwyllt sydd ar ol ym Mhrydain ac Iwerddon

[Landmarks](#) Robert Macfarlane - myfyrdod llawen ar eiriau, tirwedd a'r berthynas rhwng y ddau.

[Fingers in the Sparkle Jar](#) Cofadail Chris Packham o dyfu i fyny, bywyd, marwolaeth, cariad a natur.

[Silent Spring](#) Rachel Carson – yn amlygu dinistr bywyd gwyllt drwy ddefnyddio plaladdwyr yn eang.

[A Sting in the Tale](#) Dave Goulson - ymdrech un dyn i achub cacwn.